TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 21165
Tarih : 10.11.2026

53263

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Akın GÜRLEK** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Nejla DEMİR
Ağrı Milletvekili

Çağdaş Hukukçular Derneği, Özgürlük İçin Hukukçular Derneği ve Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği (CİSST) avukatlarından oluşan heyetin Temmuz 2026 tarihinde Sincan Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda gerçekleştirdiği ziyaret ve 14 kadın adli mahpusla yaptığı yüz yüze görüşmeler sonucunda hazırlanan hak ihlalleri raporu, cezaevinde yaşandığı bildirilen ciddi ihlalleri gündeme getirmiştir. Adli mahpusların beyanlarına dayanan raporda, ihlallerin münferit olaylarla sınırlı olmadığı, farklı alanlarda süreklilik gösterdiği ve bazı adli mahpusları intihar girişimine sürükleyen koşulların bulunduğu ifade edilmektedir.

Raporda, 23 yaşındaki bir kadın adli mahpusun yaşamını yitirmesinden önce psikolojik destek talebinde bulunduğu ancak bu talebinin karşılanmadığı, müdahale ve hastaneye sevk sürecinde ciddi tıbbi ihmaller yaşandığı ileri sürülmektedir. Ayrıca yalnızca 2026 yılı içerisinde dört kadın adli mahpusun intihar sonucu yaşamını yitirdiğinin adli mahpuslar tarafından aktarıldığı belirtilmektedir. Ölüm sonrasında yürütülen idari soruşturmada tanık adli mahpusların beyanlarının eksik veya hatalı tutanağa geçirildiği iddiası da raporda yer almaktadır.

Rapordaki en ağır iddialardan biri ise cezaevi müdürünün, adli mahpusların yasal ve insani taleplerinin karşılanması karşılığında kendilerine jilet verdiği ve kendilerine zarar vermeye teşvik ettiği yönündedir. Adli mahpusların sağlık hizmetlerine erişim, aileleri ve çocuklarıyla görüşme, koğuş değişikliği gibi temel taleplerinin uzun süre karşılanmadığı, bazı durumlarda ancak kendilerine zarar verme girişiminde bulunmaları sonrasında taleplerinin yerine getirildiği aktarılmaktadır.

Sağlık hakkına ilişkin bulgular da ciddi endişelere yol açmaktadır. Yaralanan bir adli mahpusun elinde cam parçası kalmasına rağmen doktora götürülme talebinin reddedildiği, fizik tedaviye geç başlandığı, psikolojik destek taleplerinin karşılanmadığı ve adli mahpusların düzenli kullanmaları gereken ilaçlara zamanında ulaşamadıkları belirtilmektedir. Kadın adli mahpusların jinekolojik muayene ve koruyucu sağlık hizmetlerine erişiminde sorunlar yaşandığı, hastaneye sevk edilen adli mahpuslara gebelik veya ileri yaş durumları gözetilmeksizin kelepçe takıldığı da raporda aktarılan iddialar arasındadır.

Bunun yanı sıra yaşlı ve bakıma muhtaç adli mahpusların temel ihtiyaçlarının karşılanmadığı, 24 kişilik kapasiteye sahip bir koğuşta 34 mahpusun tutulduğu ve bazı adli mahpusların tuvalet ve banyo önlerinde yatmak zorunda kaldığı ifade edilmektedir.

Yine bir koğuşta yaşanan tartışma gerekçesiyle bütün koğuşa 5-17 Temmuz 2026 tarihleri arasında 12 gün süreyle toplu hücre cezası verildiği, adli mahpusların bu süre boyunca havalandırmaya çıkarılmadığı, hücre cezası sırasında gıda zehirlenmesi yaşayan adli mahpusların kusma ve ishal şikâyetlerine rağmen tıbbi müdahalede bulunulmadığı ileri sürülmektedir.

Raporda ayrıca adli mahpuslara yönelik hakaret, tehdit ve aşağılayıcı davranışlar, birbirleriyle husumetli olduğu bilinen mahpusların aynı koğuşa yerleştirilmesi, intihar girişimleri ve kendine zarar verme vakaları ile ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası alan kadın adli mahpusların çalışma, eğitim, kurs, sohbet ve spor faaliyetlerinden yararlandırılmasına yönelik kısıtlamalar da yer almaktadır.

Ceza infaz kurumlarında özgürlüğünden yoksun bırakılan kişilerin yaşam hakkının, beden ve ruh bütünlüğünün, sağlık hakkının ve insan onurunun korunması devletin sorumluluğundadır. Adli mahpusların güvenliğinin sağlanması, sağlık hizmetlerine kesintisiz erişimlerinin güvence altına alınması ve insan onuruna uygun koşullarda tutulmaları infaz sisteminin temel yükümlülüklerindendir. Bu bakımda söz konusu raporda tespit edilen hak ihlalleri ile ilgili ivedilikle gerekli işlemlerin yapılması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Sincan Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı bildirilen söz konusu Raporda tespit edilen hak ihlallerin giderilmesi için Bakanlığınızca herhangi bir girişimde bulunulmuş mudur?
2. Raporda aktarılan hak ihlalleri iddiaları hakkında Bakanlığınızca herhangi bir inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır?
3. Raporda, yalnızca 2026 yılı içerisinde dört kadın adli mahpusun intihar sonucu hayatını kaybettiği belirtilmektedir. Hayatını kaybeden mahpusların ölüm tarihleri ve ölüm

nedenleri nelerdir? Bu ölümlerin her biri hakkında adli ve idari soruşturma başlatılmış mıdır? Sincan Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda son 5 yıl içerisinde toplam kaç mahpus yaşamını yitirmiştir?

4. Raporda belirtilen 23 yaşındaki kadın adli mahpusun ölümünden önce psikolojik destek talebinde bulunduğu ancak bu talebinin karşılanmadığı iddiası doğru mudur? Söz konusu adli mahpusun psikolojik destek başvuruları, sağlık kayıtları, hastaneye sevk süreci ve ölüm öncesindeki ihmallerle ilgili herhangi bir inceleme yürütülmüş müdür?
5. Adli mahpusların ölümüne ilişkin yürütülen adli ve idari soruşturmaları hangi aşamadadır? Tanık mahpusların beyanlarının eksik veya hatalı tutanağa geçirildiği iddiası araştırılmış mıdır? Soruşturma kapsamında herhangi bir kamu görevlisi hakkında işlem yapılmış mıdır?
6. Cezaevi yönetiminin adli mahpusların yasal ve insani taleplerinin karşılanması karşılığında kendilerine jilet verdiği ve kendilerine zarar vermeye teşvik ettiği iddiası doğru mudur? Bu iddiaya ilişkin adli veya idari soruşturma başlatılmış mıdır? Söz konusu iddialar kapsamında hapishane yönetimi veya personel hakkında herhangi bir işlem yapılmış mıdır?
7. Sincan Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda 2026 yılı içerisinde kaç intihar girişimi ve kendine zarar verme vakası yaşanmıştır? Bu vakalardan kaçı ölümle veya kalıcı bedensel hasarla sonuçlanmıştır? İntihar girişiminde bulunan adli mahpusların psikolojik ve psikiyatrik destek hizmetlerinden yararlandırılması için hangi işlemler yapılmaktadır? İntihar riski taşıyan adli mahpusların tespiti ve korunması amacıyla hangi mekanizmalar işletilmektedir?
8. Raporda, 18 yaşından küçük olduğu belirtilen bir adli mahpusun da intihar girişiminde bulunduğu aktarılmaktadır. Söz konusu adli mahpusun yaşı, hukuki statüsü ve mevcut durumu nedir? Çocuk yaşta ceza infaz kurumuna giren veya çocukluk döneminde ağır travmalar yaşayan adli mahpusların psikolojik destek ve rehabilitasyon hizmetlerinden yararlandırılması için hangi tedbirler alınmaktadır?
9. Yaralanmasına rağmen doktora götürülmediği belirtilen ve elinde cam parçası kaldığı aktarılan adli mahpusun sağlık durumu nedir? Söz konusu adli mahpusun doktora götürülme talebinin, kendisine cam parçasını sakız veya ağda ile çıkarmasının söylenmesi suretiyle reddedildiği iddiası doğru mudur? Fizik tedaviye geç başlanması sonucunda sol el parmaklarını sınırlı ölçüde hareket ettirebildiği ve kalem tutmakta dahi zorlandığı belirtilen mahpusun tedavi ve rehabilitasyon süreci hangi aşamadadır?

10. Adli mahpusların psikolojik destek taleplerinin uzun süre karşılanmadığı iddiaları doğru mudur? Özellikle intihar girişiminde bulunan, kendine zarar veren veya psikolojik açıdan desteğe ihtiyaç duyan adli mahpusların uzman desteğine erişimi nasıl sağlanmaktadır? Ceza infaz kurumunda görev yapan psikolog sayısı kaçtır ve mahpus başına düşen psikolojik destek hizmeti kapasitesi nedir?
11. Kronik hastalığı bulunan adli mahpusların düzenli kullanmaları gereken ilaçlara geç ulaştıkları ve tedavilerinin aksadığı iddiaları doğru mudur? Söz konusu ceza infaz kurumunda ilaç temininde yaşanan gecikmelerin önlenmesi ve adli mahpusların tedavilerinin kesintisiz sürdürülmesi için hangi tedbirler alınmaktadır?
12. Kadın adli mahpusların jinekolojik muayene, doğum kontrolü ve koruyucu sağlık hizmetlerine düzenli erişemediği iddiaları doğru mudur? Ceza infaz kurumunda kadınların özgün sağlık ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik hangi uygulamalar yürütülmektedir? Düzenli jinekolojik tarama ve koruyucu sağlık hizmetleri hangi sıklıkla sunulmaktadır?
13. Gebe, ileri yaşta veya sağlık sorunları bulunan adli mahpusların hastane sevkleri sırasında kelepçelendiği iddiası doğru mudur? Hastaneye tedavi amacıyla sevk edilen adli mahpuslara uygulanan kelepçe prosedüründe sağlık durumu, gebelik, yaş ve tıbbi gereklilikler dikkate alınmamasının gerekçesi nedir?
14. İleri yaştaki, engelli veya bakıma muhtaç adli mahpusların kişisel bakım, beslenme, temizlik ve diğer temel ihtiyaçlarının karşılanması için ceza infaz kurumlarında özel bakım ve gözetim mekanizmaları bulunmakta mıdır? Raporda aktarılan 66 yaşındaki kadın adli mahpusun ihtiyaçlarının karşılanmadığı ve yaklaşık 65 yaşlarında başka bir adli mahpusun temel ihtiyaçlarını dahi tek başına gideremediği, koğuş içerisinde idrar ve dışkısını yapmak zorunda kaldığı iddiaları doğru mudur? Bu mahpusların sağlık ve bakım ihtiyaçlarının karşılanmamasının gerekçesi nedir? Bu iddialarla ilgili herhangi soruşturma başlatılmış mıdır?
15. Adli mahpusların sağlık hizmetlerine erişim, aileleri ve çocuklarıyla görüşme ve koğuş değişikliği gibi yasal taleplerinin uzun süre karşılanmadığı, bazı taleplerin ancak adli mahpusların kendilerine zarar vermesi veya intihar girişiminde bulunması sonrasında yerine getirildiği iddiası doğru mudur? Adli mahpusların başvurularının zamanında değerlendirilmesi ve etkili başvuru mekanizmalarına erişiminin sağlanması için hangi tedbirler alınmaktadır?
16. Sincan Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda 24 kişi kapasiteli bir koğuşta 34 mahpusun kaldığı ve bazı adli mahpusların tuvalet ve banyo önlerinde yatmak zorunda kaldığı

iddiası doğru mudur? Kurumun toplam kapasitesi, mevcut mahpus sayısı ve koğuşlar itibarıyla doluluk oranı nedir? Kapasite aşımının giderilmesi ve adli mahpusların insan onuruna uygun barınma koşullarına kavuşturulması için hangi çalışmalar yürütülmektedir?

17. Bir koğuşta yaşanan tartışma gerekçesiyle koğuşun tamamına 5-17 Temmuz 2026 tarihleri arasında 12 gün süreyle toplu hücre cezası verildiği ve adli mahpusların bu süre boyunca havalandırmaya çıkarılmadığı iddiası doğru mudur?
18. Hücre cezası uygulanan adli mahpusların gıda zehirlenmesi yaşadığı, günlerce kusma ve ishal şikâyetlerine rağmen herhangi bir tıbbi müdahalede bulunulmadan hücrede tutulduğu iddiası doğru mudur? Adli mahpusların sağlık durumlarının takip edilmemesi nedeniyle herhangi bir kamu görevlisi hakkında işlem yapılmış mıdır?
19. Birbirleriyle husumetli olduğu bilinen adli mahpusların aynı koğuşa yerleştirildiği iddiası doğru mudur?
20. Ceza infaz kurumu yöneticileri ve infaz koruma personeli tarafından adli mahpuslara yönelik hakaret, tehdit, aşağılayıcı davranış ve kötü muamelede bulunulduğu iddiaları hakkında herhangi bir inceleme veya soruşturma yapılmış mıdır? Bu kapsamda hakkında disiplin soruşturması başlatılan, görevden uzaklaştırılan veya adli işlem yapılan personel bulunmakta mıdır?
21. Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası alan kadın adli mahpusların atölye, kurs, sohbet, eğitim ve çalışma faaliyetlerinden yararlandırılmadığı, spor faaliyetlerinin haftada yalnızca 45 dakika ile sınırlandırıldığı iddiaları doğru mudur?
22. Raporda, 2023 yılında ceza infaz kurumu yönetimindeki değişikliğin ardından ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası alan kadın adli mahpusların çalışma imkânlarının ortadan kaldırıldığı, daha önce mantı, tekstil, kantin, çay ocağı ve mutfak gibi alanlarda çalışabilen adli mahpusların bu imkânlardan mahrum bırakıldığı belirtilmektedir. Bu uygulama değişikliğinin gerekçesi nedir? Söz konusu mahpusların çalışma hakkından yeniden yararlanabilmesi için herhangi bir çalışmanız var mıdır?
23. Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası alan adli mahpusların yararlandırıldığı açık ve kapalı spor alanlarının fiziki koşulları, temizlik ve donanım bakımından yeterli olmadığı iddiası doğru mudur? Adli mahpusların fiziksel ve ruhsal sağlıklarını korumaya yönelik spor ve sosyal faaliyetlerin artırılması planlanmakta mıdır?
24. Sincan Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda adli mahpusların sağlık, barınma, beslenme, hijyen, güvenlik ve sosyal faaliyet koşullarına ilişkin düzenli denetimler

hangi sıklıkla yapılmaktadır? Son üç yılda bu kurumda kaç denetim gerçekleştirilmiş, kaç ihlal tespit edilmiş ve hangi idari veya adli işlemler uygulanmıştır?

25. Raporda aktarılan ihlallerin bağımsız, tarafsız ve etkili biçimde araştırılması amacıyla Bakanlığınızca bir inceleme ve denetim heyeti görevlendirilmiş midir? Görevlendirilmişse heyetin çalışmaları hangi aşamadadır? Adli mahpusların beyanlarının güvenli biçimde alınması, olası baskı ve misillemelerin önlenmesi ve ihlallerin tekrarının engellenmesi için hangi somut tedbirler alınacaktır?